

En kort förklaring öfwer den yttersta domen utgifwen efter den heliga skrif...

Berggren, Anders,

73 Cg Br.

National Library
of Sweden

En kort förklaring öfver

Den Yttersta Domen

utgifven efter den Heliga Skrift

och författad af Anders Berggren i Moshby.

Sjunde upplagan.

Till att beskriwa den Yttersta Domen i sin helhet, eller såsom det verkliga kommer att tillgå, är alldeles omöjligt, för någon människa, om icke Gud har uppenbarat honom derom.

Guds verk äro för människan gansta obegripliga; "och om jag nu förkunnar hwad som icke skall, och på hwad sätt, blifwer det en galenskap för människan," 1 Cor. 2. Nu torde någon bekymrad själ fråga, huru det skall gå of på domedag? Här finnes så många religionssektter, lutheraner, mormoner, judar och katoliker samt många andra; hvilka af desse männe skola blifwa lyckligast på domedag? Men jag will låta eder weta att då winner ingen religion företräde. "Dock säger jag eder, att Tyro och Sidoni skall drägeligare warda på domedag, än eder," Matth. 11. Alltså kunna wi wäl förstå, att ingen af våra lärosatser winner företräde, och skulle en af desse gå fram, måste ju alla de andre blifwa tillbaka och gå förlorade. Vår Lutheriska lära är wäl den bästa, i synnerhet om den efterföljdes, men när de gå rakt emot Guds wilja och föreskrift, kan det icke gå dem lyckligt på domedag; den ena människan hatar och förföljer den andra och förorsakar henne skada och förargelse, tänker icke efter hwad Jesus säger i sitt domsbeslut: Allt hwad I gjort en af mina minste, det hafwen I gjort mig.

Allt det lider åt slutet torde wäl ingen kunna motstrida, emedan alla de tecken som Jesus sade skulle ske wid verdens ända, såsom krig, pest, hungersnöd och jordbäfning mångastades, Matth. 24. Ifwen äro de falske Profheter uppfomna, som nu kallas mormoner, och de försöra många, v. 11; de hafwa wäl rätt till en del, ty de förkunna om Jesu ankomst, imen deras tro är oriktig och deras dop öfwerlödigt; de tro att ingen blifwer salig mer än de, de inbillas sig att söka ett annat land och der upprätta Zion, ett paradys som helgon skola bebo; detta är en omöjlig sak, ty intet ställe kan upptäckas der icke synden och satan regerar, och i stället för Zion möter dem största sorg och uselhet, hwarsöre Jesus säger: "Tiden instundar följer dem icke efter," Luc. 21. Jesus wiste att det war ett säfängt företag och ett stort bedrägeri; ty denna verdens wisheit är en galenskap för Gudi, 1 Cor. 3: 19. Löftet Gud utgaf i paradiset till våra första föräldrar, att qwinans säd skall söndertrampa ormens hufwud, 1 Mos. 6. Och Gud

mente djefwulens hufwud, makt och wälbe; detta påstås redan wara skedt, och blef fullbordadt när Jesus led och dog på korset. Men det är icke så. Den dagliga erfarenheten wisar oss, att jatan ännu lefwer och regerar, likasom före Jesu död; hade vår frälsning blifwit wunnen wid Hans död, då skulle ju alla de gå förlorade som woro behjelpiga och jatan hade till redskap när Jesus dömdes och döddades på korset. Desse skulle således ligga i helwete i ewig tid, för vår frälsnings skull; och alla de som woro före Jesu död skulle äfwen wara förtappade; nej detta kan icke låta sig göra, ty Jesus är icke sänd utan till de borttappade får af Israels hus, Matth. 15. Hade jatan blifwit öfwerwunnen wid Jesu död, då hade hans lärjungar sluppit undergå martyrdöden; en af dem blef lefwande huden aftagen, en annan kofad i en sjubande kittel, en korsfäst med hufwudet neråt wändt, en fästad på ett kors likt ett X. Satan förhindrade Jesu lära efter deras bortgång, att hon war död i många år. Här har ju ingen förändring sett sedan Han led på korset, utan samma död och dom som Gud förkunnade menniskorna i paradiset, med arbete och stor möda måste man föda sig, qwinnan söder sitt barn med sweda, 1 Mos. 3. Somliga brinna totalt upp, en del nödgas sluta sina dagar i wägens swallande böljor, den största delen måste widkännas den fruktansvärda sotsdöden och sedan nednyllas i den swarta jorden; detta är ingenting angenämt för menniskan och Job säger: Härre ho prisar dig i gräfwen, ty Jesus säger Gud är icke de dödas Gud, utan de som lefwande äro, Matth. 22. Satan är icke död utan lefwer, far omkring som ett rytande lejon och söker hwem han uppsluka kan, han förorifatar mycket ondt, strid monarker och menniskor emellan på jorden, ja han strider med hjewra gudawäsendet i Himmelen, App. 12. Och är således ingen glädje der utan när en syndare sig omwänder och bättrar, Luc. 15: 7. När wi nu betrakta detta allt, kunne wi wäl förstå att werldens wisshet är en galenskap för Gudi, 1 Cor. 3: 19.

Mina wälsignade wänner och menniskor, om jag nu förkunnar eder Guds wisshet, huru han underligen utsett menniskornas frälsning på domedag, så blifwer det en galenskap, som skrifwet är, och i tron mig inte, men wi måste tro hwad Bibeln säger; Gud har gjort underliga ting genom menniskor och sine tjenare i förra tider. Gud befalte Noad att bygga arken, Gud uppenbarade sig för Moses i busken och befalte honom att gå till Farao uti Egypten för att frälssa Israels folk ur deras fångenskap och Faraos händer, och detta war en förebild till vår frälsning på yttersta dagen. Gud frälste staden Bethulia från Holofernes här genom Judith, som bad till Gud och högg sedan hufwudet af; — Gud sade till Jonas att han skulle predika för Ninewe och derigenom blef staden skonad från den undergång, som den war förelagd. Guds hjelp måste alltid komma genom menniskors tillhjelp äfwen i våra dagar; mängden blifwer frälskt utur eldswåda och wattunöd genom andras tillhjelp, hungersnöd afhjelper Gud igenom andra menniskors bistånd. Blifwer man sjuk så har Gud förordnat Apothek och doctorer, kommer menniskan i själaångest, finnes här prester som trösta, upplysa och förkunna om Jesu frid som han gifwer alla bedröfwade. Guds hjelp må

ste således alltid komma genom människors tillhjälp, äfwen skall så ste på domedag; men huru mycken swårighet måste icke de människor genomgå som Gud utsett till redskap för sina uträkningar. Moses utstod många ledsambeter då han genomvandrade Arabiens öfnar.

Jungfru Maria, som Gud utkorat till att vara moder åt verdens Frälsare, huru många mödor och beswärligheter måste icke hon genomgå; i fattigdom måste hon föda sin förstfödde son uti Bethlehems stall och sedan begifwa sig jemte sin man på en resa till ett främmande land för att bewara barnets lif ty satan hade i affigt att genom Herodes förgöra Gudabarnet, och igenom öfnar och moras måste Jesu förälbrar wandra in uti Egypten och med möda och beswår uppehålla sig der i sju år, tills barnamördaren Herodes war dödd; och sedan hwad sorg fick hon icke när de försfäste hennes son! Den som har ett moders hjerta kan nog känna swedan inom sig.

Alla Jesu trogna måste taga sitt kors uppå sig och följa honom efter, Matth. 16, till tidens slut höra wi följa honom efter och tiden är snart fullkomnad, hättren eder och tron den heliga Skrift, Marc. 1, och Gud har lofwat oss tillägelse något före tidens slut: si, hwad komma skall förkunna jag framföre åt, Ef. 42, 9, att Gud will härigenom uppfylla sin ord, är en sanning som är klar, ty Jesus säger: det som sker skall han förkunna eder, Joh. 16. Wi böra enfaldeligen tro Jesu ord och den som detta gör, kommer icke i domen, Joh. 5: 24.

Swarföre skola wi fruktas och rådas för den dagen, eller verdens ända, nej wi kunna glädjas och fröjdas att den stunden nalkas, och förlofningstiden är inne då wi blir lifsom spända ur ett of, och låtade från den bördan som tryckt oss sedan tidens första morgon, då våra stamfäder öfwerträdde Guds bud, nu kunna wi vara glade att Jesus will komma och frälsa sitt folk, dershöre säger Han wid Sin ankomst: ser upp och lyfter edra hufwud upp, ty då nalkas eder förlofning, Luc. 21, och detta är en sanning, som jag kan intyga, som sjelf sett förlofningens dag, och efter det Gud har wisat mig, så bör jag icke fördölja det samma; ty Jesus säger: Icke tänder man ljus och sätter det under en steppa, Matth. 5: 15.

Huru domsbeflutet skall afgöras är uti liffens bok beskrifwet, ty Gud är en ande och dömer ingen; icke har Gud sändt sin son i verden, att han skulle döma verden utan på det att verden skall warda salig genom honom, Joh. 3. Äfwen säger han: I domen efter köttet, jag dömer ingen, Joh. 8. Men är det så att jag utdrifwer djeflar med Beelsebub, med hwen drifwa då edra barn dem ut; dershöre skola de vara edra domare, Matth. 12. Si min tjenare, jag skall sätta min anda på honom och han skall förkunna hedningarna domen, Matth. 12. Ty Gud will att alla människor skola frälske warda. Det heter wäl i vår lära, att der trädet är fallet der blifwer det liggande; men det war en rik Herre som lät plantera en skog och en trädgård med många dyra och förnäma träd, och tjuwar insunno sig och bortröfwade träd. När ägaren fick detta weta wardt han wred och sade till sin tje:

nare, kalla honom för rätta, och så blef han dömd att återlemna trädet samt gå i häfte. Och här är icke fråga om några träd, utan hela skogen är kommen i röfwarehänder. Det är ett röfswadt och skinnadt folk; de äro allesammans besnärjde uti kulor och bortgömda i fångahus; de äro wordne till rof, och ingen hjälpare är till finnande och ingen är som säger: så dem igen, Ef. 42. Nu är Guds allwisa råd fattadt och beslutadt; att, lika som den förutnämnde rifa herremannen lät kalla röfwaren och bedragaren till domstolen, emedan ingen annan hjälp finnes för att få honom dömd till att återlemna det bortröfswade folket. Detta är Guds wisshet, men synes en galensspas för menniskor. Men war det icke djefwulen som genom ormen i paradiset förmodde våra första föräldrar till olydnad? Han öfwerföll den lättrogna qwinnan med smider och lögn, till des han fick dem båda att äta af det förbudna trädet, och han har allt sedan des regerat ibland menniskorna, är roten till ondt; ja han bedrager hela werlden, Upp. B. 12. Jag förmodar icke att här fins någon menniska som tyder illa wara, att denna bedragaren blifwer kallad framför domstolen, ty Gud will att alla menniskor skola frälste warda, och den som strider emot Gud, han är djefwulens medhållare och kallas en falsk prophet och hans dom står skrifwen i Upp. B. 20. Ty rätt och sanning måste wara gällande, om icke förr, så måste det ske på yttersta dagen, ty sådant är godt och tacknämligt för Gudi wärom Frälsare, som will att alla menniskor skola frälste warda, och till sanningens kunskap komma; 1 Tim. 2. Hwad förstås med sanningens kunskap? Hade Adam och Ewa warit kunnige om att det war satan, som war orsaken till deras förderf i paradiset, så hade ju satan fått sin dom straxt: men det war förböldt för de arma menniskor; men nu will Gud upplysa oss om sanningens kunskap, därför säger Jesus: I skolen förstå sanningen och sanningen skall göra eder fri, Joh. 8. Jag prisar dig Fader, himmelens och jordens Herre att du hafwer detta dölt för de wisa och förnuftiga och hafwer det uppenbarat för de såkunniga, Matth. 11. Gud sade: Gack Daniel, ty det är förböldt och besegladt, intill yttersta tiden, Dan. 12. Ja nu är den yttersta tiden och nu är salighetens dag; ty nu will Gud uppenbara det som förböldt warit har, och låta sanningen komma i ljuset som förr warit i mörkret. Jesus säger till sina lärjungar kort före hans död: Jag hafwer ännu mycket att säga eder, men I kunnen det icke nu bära; men när han kommer, som är sanningens anda, han skall leda eder uti all sanning, ty han skall icke tala af sig sjelf, men hwad han hörer, det skall han tala, och det som ske skall, skall han förkunna eder, Joh. 16. Gud har genom sina tjenare låtit skrifwa hela vår bibel; äfwen har Gud, för några år sedan, genom en menniska låtit skrifwa liffens bok, och detta war nödwändigt; förutan den blifwer ingen frälst. Men det är ännu förböldt för hela werlden, därför liknar Jesus himmelriket wid en stätt som förböldt war uti en åker, Matth. 13. Utter är himmelriket likt en köpman som sökte efter goda perlor, och när han hade funnit, gick han bort och sålde allt det han egde och köpte henne, v. 46. Jag kan meddela liffens bok för intet.

Jesus liknar himmelriket wid tio jungfrur; men det war enast de fem som woro redo med trones olja i sina lampor wid Jesu ankomst och blott dessa fingo inkomma med honom i brölloppet och dörren tillstängdes; och desse fem äro ganska få, som äro beredde att genast gå med honom in i Guds rike wid hans ankomst: derföre säger Jesus: Många äro kallade, men få äro utvalda, Matth. 20. Men dessa få menniskor skola warda andeligt sinnade, som icke allenast söka sitt, utan andras bästa, 1 Cor. 10. Ty der skall icke blifwa någon glädje i Guds rike för de få, om alla de andra woro i fördömseln, derföre skola de wara rätt sinnade och renhertade menniskor, hwarföre Jesus liknar dem wid rena och ofkyldiga jungfrur som alltid upplysa en bröllopsal; och dessa få skola tala alla de andra till sig efter namn, och de säger: det är min wäns röst som klappar, låt mig upp, Hög. W. 5: 2; och detta skall fortvara. Jesus liknar Guds rike wid en surdeg, som en qwinna blandade uti tre skeppor mjöl, till des det blef alltsammans surt, Matth. 13. Likaledes skall Guds rike beghnnas med några få, och sedan förmeras, tills alleammans blifwa infallade. — Äfwen liknar Jesus Guds rike wid ett senapsfrön som är minst af all frön, men när det uppväxt blifwer det ett stort träd. Ty Gud will att alla menniskor skola frälste warda; och Guds wilja måste gå i fullbordan.

Menniskan tror att wid tidens slut eller werldens ända, hon skall dö, men det är icke så. Jesus leswer och J skolen och leswa, och det läsa wi uti våra trosartiklar, att han skall komma och döma leswande och döda; alltså kunna wi förstå att de som då leswa skola icke dö. "Sannerligen säger jag eder: här äro några ståndande som icke skola smaka döden till des de få se menniskones son komma i sitt rike," Matth. 16. Himmel och jord skola förgås. Jag säger som Asaph: Herre när jag dig hafwer frågar jag efter himmel och jord intet, Psalt. 73. Hwar och en som tror på Jesum skall icke förgås utan få ewinnerligt lif, Joh. 3. Gwillen som gömmer mitt tal, han skall icke se döden till ewig tid, Joh. 8: 51; ty Gud hafwer skapat menniskan till ewigt lif, och gjort honom till ett beläte, att han skall sådan wara som han är, Wisd. 2. Jesus liknar Guds rike wid en menniska, som sådde godan säd i sin åker, men owännen sådde ogräs midt ibland hwetet och gick sin wäg, Matth. 13. Låten båda wära till fördetiden och då will jag säga skördemännena, hämtar först ogräset samman, och binder det i knippor till att uppbrännas; men hwetet församlar i min lada, v. 30. Önännen som sådde är djefwulen som kom i paradiset i Guds fränwaro och förförde menniskorna till olydnad och det war hans afund som gjorde att han förorsakade döden i werlden, Wisd. 2. Och fatans andar har allt sedan wegt ibland hwetet, som förstås med menniskorna. Så skall det se wid werldens ända eller yttersta dagen. Satan och hans englar skola först kallas samman för att uppbrännas och sedan skola menniskorna församlas i Guds lada eller det nya Jerusalem; derföre har Gud besallt att genom lifsens bok, framkalla djefwulen och alla hans andar för att möta och insinna sig wid Christi domstol, ty det är han som bedrager hela werlden; och då skall Guds löfte fullbordas som han

gaf menniskorna i paradiset, att quinnans säd skall söndertrampa ormens hufvud. Det är alltid brukligt wid våra domstolar i werlden, att kärende parten ställer sig wid domarens högra sida; och swaranden, tjuftwen och bedragaren, wid den wenstra; likaledes skall tillgå wid Christi domstol, menniskorna komma wid den högra sidan, och satan och hans andar wid wenstra sidan. Johannes döpare omtalar detsamma, att Jesus skall komma och rensa sin loga och församla hwetet i sin lada; men agurna skall han uppbränna, Matth. 3. Menniskorna är hwetet, ty hwetet är ett wigtigt sädeslag, och far långt fram på logan, men agurna blifwa tillbaka, ty de äro lätta, och utan wigt och värde, och en förargelse ibland hwetet, derföre skola de uppännas.

Som nu uttydt och förkunnadt är, att alla menniskor skola komma wid högra sidan, så kommer det löftet oss till godo, som Gud gaf Abraham när han offrade sin son Isak, att; igenom din säd skall allt folk på jorden wälsignade warda, 1 Mos. 22. Och derföre säger Jesus att konungen skall säga: kommer i min faders wälsignade och besitter det rike som eder tillredt är ifrån werldens begynnelse: och för den skull att djestwulen och han englar äro på wenstra sidan, hvilka warit roten till allt ondt och bedragit hela werlden samt warit Gud och menniskor till stor förargelse: för den skull skall konungen och rättwisligen säga, gån bort i förbannade uti ewinnerlig eld. Wälsignelsen och förbannelsen stå skrifna i lifsens bok; nu kan man se det som icke är möjligt för menniskor, det är möjligt för Gud. Genom Mose är lagen gifwen och genom en menniska skall lagen upplöslas. Genom tio plågor som Mose och Aron lade på Farao, måste han lemna Israels folk ifrån Egypten; och genom de tio buden som Gud utgaf på Sinai, skall satan lemna allt Guds folk på domedag. Derföre säger Gud: Han skall göra sin lag herrlig och stor, Es. 42. Gud wiste nog att lagen icke kunde hållas af menniskorna, när icke två menniskor kunde hålla ett bud i paradiset, mindre kunde så många hålla tio nu; derföre war Guds wisa uträkning, att de skola ligga till grund för vår frälsning på yttersta dagen; ty annars hade warit bättre att ingen lag war gifwen.

Guds underbara wisshet öfvergår werldens kunskap, 1 Cor. 1: 20. Något öfwer tusen år före Jesu födelse gaf Gud lagen till Mose, och wårt menniskobegrepp är att Jesus kom, led och dog för lagens öfverträdelser skull; men så är icke skaparens wisshet fattad, ty det kunde icke lända Gud till någon nytta, att först utgifwa en lag som han wiste ingen kunde hålla, och sedan sända sin son samt tvinga honom att lida och dö till att försona sig sjelf.

Jesus bad i ortagården om en möjlighet kunde finnas att slippa att dricka den swära kalken, som honom förelagd war, men sade han: Ske icke min wilje utan din, men ingen annan utväg kunde finnas än Jesus måste dö, för den skull att han skall kunna frälja hela menniskoslägtet på yttersta dagen.

Sedan jag förut lifsom uppöfsat lagen och berättadt till hwad ända Gud utgifwit den, så bör jag äfwen förkunna Guds wilja, som är, att wi hålle hans bud, på det wi skola ostrafflige warda wid Jesu

Christi tillkommelses dag, och hafwen. I kärleken till Gud så hållen hans bud och de äro icke swära; 1 Joh. 5: 3.

Men de ogudaktiga frågar icke efter Gud eller hans bud, de misbruka Guds namn, det sårar mitt hjerta när jag hör detta, då jag wet hwad Gud har sagt, att den skall icke blifwa ostraffad som misbrutar hans namn, det gör mig ondt att höra en swärjare utguta sina eder och be den onde ta sig och fara i sig, I skolen allsintet swärja, Matth. 5: 34. Ebr. 23. Och för hwart såfångt ord som går af menniskans mun skall hon göra reda för på domedag; Matth. 12: 36.

Men allt det I wiljen menniskor skola göra eder det gören I och dem, ty Gud är mäktig att straffa de som icke lyda hans bud; och den ogudaktige får icke infomma i Guds rike, utan omvändelse, bättring, tro och helgelse, man måste södas på nytt, Joh. 3: 3.

Här finnes en del af våra christna, som tycker det är icke bra att den ogudaktige äfwen blifwer frälst, när han utstått sitt straff efter som han handlat, hafwer i tiden. Desse tro sig sjelfwa vara rättfärdiga, för det de läsa bibeln, gå ofta i kyrkan, leswa någorhunda efter buden, men de äro icke beqwäme efter Guds wilje, som är att alla menniskor skola frälste warda, de wilja döma andra, ändå att Jesus säger: Dömer icke, att I skolen icke dömda warda, Matth. 7. Och det är intet af sanningens anda tillåtit, derföre säger Jesus, när han kommer skall han straffa werlden för ihud, för egen rättfärdighet och för dom; Joh. 16. Om wi föreställa oss den yttersta domen, huru olyckliga skulle wi icke vara, om så skulle tillgå, som den uttyddes och man tror; den ena makten skiljas ifrån den andra, barn ifrån föräldrar, desse ifrån barn, wänner och bekanta; somliga till ewig glädje, och de andra till ewig pina.

Der skulle ju aldrig blifwa någon glädje i Guds rike, för de så när de wiste att deras anhörige befunno sig i pinrummet, nej detta kunde icke en rättfärdig Gud vara belåten med, ty han hafwer skapat menniskan till ewigt lif, och till ett beläte såsom han är; och det är skrifwit, att Jesus har lidit döden för alla, Ebr. 2: 9, och skriften kan icke vara om intet, Joh. 10: 35.

Den menniskan måtte hafwa ett hjerta swart som sot och hårdt som sten som tycker det kan vara rätt att en sådan skilsmässa skulle äga rum på domedag; hon är utan känsla och medlidande som will tillåta en sådan saksanswäckande ställning.

Mången tror sig vara Guds barn och Christi tjenare, men det är icke så; de kasta en mörk slugga och ett föraktligt hat på mig för det jag förkunnar min Herras wilja som är att alla menniskor skola frälste warda, ty Jesus säger den som wet sin Herras wilja, och icke gör derefter, han är dubbel hugg wärd; och jag måste alltid mer lyda Gud än menniskor; jag wet wäl att Bibeln på några ställen utlofwar ett ewigt helswete åt de som buden öfwerträda; men våra lagar här i werlden dömer också den till döden som det förtjena; men hwem kan hindra konungen att skänka nåd åt uslingen, samt mildra denna dom, till några års fängelse efter sin egen goda wilja och ynnest. Likaledes fins wäl ingen djeswul i helswete eller menniska på jorden, som

kan förbjuda Gud att mildra och förkorta det ewiga straffet, till någon tid efter förtjenst, och som de handladt hafwa i werlden, om jag på annat sätt kungjorde en allmän frälsning då wore jag en ljugare och en styggelse för Gud; Håret will resa sig på mitt hufwud när jag tänker på det straff som den ogudaktige kommer att undergå, innan han får inkomma i Guds rike; straff för han låter den hungrige och behöfwande gå hjälplös ifrån sig: nefat den huswille herberge, samt föraktat uslingen i fångahuset, förgätit trösta och hjälpa den sjuke. Se Jesu ord i Matth. 25: 42; straff för de wanhedra och mishandla föräldrar kommit förargelse åstad, förlitkar sig icke med sin trätoboder, älskar icke Gud och nästan som sig sjelf, det we måste försiggå som Jesus utropar i Matth. 23. Ty han skall löna hwar och en efter de gerningar Matth. 16: 27; App. 20: 13.

Dråttwisare sat kunde aldrig existeras om så skulle tillgå wid Christi domstol, som djewulen will och hans wänner påstå det skall ske, då skulle satan skratta min Gud upp i ansigtet om han kunde winna segren och sige behålla hopen, den stora mängden, då skulle Guds ord och löfte wara om intet; Bibeln skulle då icke wara gällande, Guds kraft och wilja skulle då albeles icke äga rum; Jesu lidande och död skulle då wara förgäfwes, de borttappade får bleswo då icke frälste, Judas och alla de som satan hade till redskap wid Jesu död skulle då wara i helfwete till ewig tid för några fås frälsnings skull; detta skulle blifwa den orättwisaste tilldragelse som werlden omtala kan; och ingen trogen Herrans tjenare kan samtycka härtill.

Allmagten, rättwisan och sanningen skall tvinga satan på yttersta dagen att återlemna Judas och alla de som äro i hans wåld ifrån första skapelsens stund och till tidens sista slut.

Guds allmagt skall blifwa rådande öfwer himmel och jord, haf och helfwete, som skola gifwa igen sina döda App. 20: 13; Ty sjelfwa asgrundsfursten skall blifwa Guds tjenare lydig och underdånig samt slutligen kastas i den brinnande sjön; v 10.

Rättwisan kan ingen motstrida, det måste wara rätt och billigt att den guden som skapat menniskan och stämplat henne till sitt eget beläte blifwer en gång ägare om sine tillhörige, det måste wara rättwist när Jesus har lidit döden för alla, att Han då en gång får lön för sitt lidande, det måste wara rätt när Han war sänd till de borttappade får att Han en gång samlar sina får och gör of till ett fårahus och en herde Joh. 10: 16. Sanningen måste med rättwisan förenas att det war djewulen som beswet menniskorna i paradiset, och det är hans skuld att wi måste lida förförljelse, ty han är roten till allt ondt och det är han som förleder menniskan till synd och han bedrager hela werlden App. 12, och detta är en sanning som Jesus säger skall göra eder fri Joh. 8: 32.

Men det torde wara en hwar bekant, att ingen sat kan afbömas utan tvenne wittnes intyg, hwilket Jesus också säger i Matth. 18, och äfwen skall ske på yttersta dagen. Gud har genom sitt allwisa råd lefwande till himla tagit tvenne dertill utsedde män, nemligen Enock och

Elias. Enoch war den förste af Adams afkomlingar, som war rättwis, from och Gudi behaglig. Elias wa en af Jacobs afkomlingar och i den tiden en Herrans tjenare, och blef till himla tagen med brinnande wagn och hästar, och Jesus säger att Elias skall komma först och sicka allting i lag igen, Matth. 17, och Gud insåg att detta war nödwändig ty djefwulen är lögnaktig och blifwer icke i sanningen, Joh. 8, och han är äfwen laglännare, samt wet också att framställa de jäfsanmärkingar som icke kunna motstridas; att icke barn eller tjenare så wittne bära emot fäder eller husbonde, icke heller wittna i egen sak kan tillåtas och finnes således ingen på jorden som satan tillåter att intyga sanningen på domedag. Men desse förutnämnde, och för så lång tid tillbaka till himla farne män kan satan icke jäfwa, utan han måste låta desse intyga att det är sanning allt hwad jag skrifwit, samt hwad bibeln och liffens bok innehålla; och att satan har bedragit hela werlden: och då kommer Jesus i sitt majestät och alla heliga englar med honom. Men under majestätet finnes samma blodiga kroppsgestalt som war fastspikad på korsets träd; och då skola de se hwem de stungit hafwa och satan kan då icke neka att han for in uti Judas samt alla de andra som woro behjelpliga till Jesu död; och har nu först människorna i paradiset fått sin dom som ännu fortfar, och sedan Jesus blifwit dömd och dödad och allt genom djefwulens förwällande, så kan wäl ingen motstrida, utan det är rätt och billigt, att satan också kommer för domen; och det måste ske genom rättgång och dertfore säger Jesus till Johannes: Den der winner honom will jag göra till en pelare uti min Guds Tempel Upp. B. 3: 12.

Jag har fått af Gud befallning att skrifwa liffens bok som på domedag blifwer nödwändig, de som icke äro skrifne der, kastas i den brinnande sjön, Upp. B. 20: 15. Johannes grät swärligen, att ingen kunde upplåta boken och läsa henne, samma bok 5; käre läsare, jag är icke till att bedraga någon, jag är endast till att förkunna om Jesu ankomst, på det att skriften skall warda fullbordad, Ef. 2: 9, Joh. 16: 13; det är ett anstri som säger: si brudgummen kommer, går ut emot honom Matth. 25; går ut ifrån werlden, ifrån Satans hop, går ut för att göra eder redo, med tronens olja i lamporna, på det I skolen icke fattas och blifwa nödsakade att gå tillbaka sedan ewighetsdörren är stängd; du skall aldrig ångra om du lyder mina råd, älska din nästa som dig sjelf. Kom ihåg Jesu ord: Allt det I hafwen gjort en af desse minsta mina bröder, det hafwen I och gjort mig. Waren icke som den onde tjenaren som säger: min herre kommer icke så brådt, ty han dröjer icke många år, jag wet han kommer den stund wi icke mena, han kommer snarligen. I Matth. 24 säger Jesus: Bedet att eder flykt sker icke om wintren, ty då skall vara en stor wedermöda, så att hon hafwer icke varit sådan ifrån werldens begynnelse. Stormen rasar, åskan höres från alla hörn, elementen sammanstöta, eldstrålar synas från himmelen och antänder hus, städer och byar blifwa ödelagda dels af storm och dels af eld och människorna måste fly på marken och på bergen. Skulle då wintren äfwen inträffa bleswe ännu wärre; dertfore säger Je-

Jesus: Beder att eder flykt sker icke om wintren, och wi böre icke allenast bedja om detta, utan dagligen bedja att Gud måtte hjälpa oss att manligen kunna tro och genomgå den sista afgörande striden då skola alla slägtier på jorden jemra sig, och då behöfwer menniskan tröst och hugswalelse, om hon någonsin behöfwer tröst, så behöfwer hon då. Dersföre säger Jesus: hwilken är nu en trogen och snäll tjenare, som Herren hafwer satt öfwer sitt husfolk, att han skall gifwa dem mat i rättan tid Matth. 24. Salig är den tjenare, som Herren finner så görande när han kommer; men innan han kommer är rättan tid; icke går det an för de tjenare som äro tillsatte att gifwa mat åt ett husfolk eller bröllopsgäster, till att wänta att laga maten tills folket behöfwer den eller gästerna skola spisa honom; nej den måste wara tillagad och färdig före måltidsstimman är inne och matlockan lemnar sitt ljud ifrån sig. Likaledes är nödwändigt att laga den maten färdig som folket behöfwer i nödens stunder, före Jesu ankomst. Icke kan en brudgum hålla bröllop utan han först betingat sig bruden och sedan befäller sine tjenare att göra allting i ordning till bröllopet skall stå och Jesus will också härmed låta oss weta att han snart kommer, på det wi skola göra oss i ordning och wara redo, ty Gud är mäktig i de swaga. Han kan förwandla tider och stunder, ofta gör han den klaraste och gladaste morgon till en mulen och bedröflig aften; han kan göra ombyte med winter och sommar: Han kan låta wexa gräs och örter på marken och de wackraste liljor, att Salemon war icke så klädd som en af dem Matth. 6. Huru lätt är icke för en krukomakare att krossa och förderfwa det kärl som han med sina fingrar danat och format efter sitt eget godtycke; lika lätt är för Gud att tillintetgöra en jordklump som han danat till en menniska, om icke wi ålyda hans kallelse.

Men när den omnämnda styggelsen begynner ske, så glädjens och fröjdens, lika såsom man gläder sig åt den annalkande sommaren då man ser marken grönnas och träden knoppas, dersföre säger Jesus: Lärer af skonaträdet. Fast nöden synes farlig så påminner eder nu hwad jag kungjort, I skolen så se att jag icke ljuger; påminner eder Guds egna ord och löfte: tröster mitt folk, säger eder Gud, Es. 40. Om edra synder woro blodröda, så skola de dock warda snöhwita; om de än woro såsom en rosenfärga, så skola de dock warda såsom en ull, ty Herrans härlighet skall uppenbarad warda, och på Zions berg och Jerusalem skall salighet warda, Joel 2: 33.

Jesus säger: we werlden för förargelse skull, och we de som hafwande äro, och dia gifwa i den sista tiden; Matth. 24. Härmed menas icke hafwande qwinnor; utan de som äro fulla af den onda andan, otro och olydnad, samt gifwa onda råd och elaka efterdömen; desse äro de, som Jesus menar hafwande äro; — we betyder straff; och Jesus säger äfwen i Matth. 21: we eder fariseer och skrifflärde, publicaner och sköfor skola ingå i Guds rike förr än I; detta kommer wißt till att ske, ty Jesu ord och skriften kan icke wara om intet; Joh. 10: 35. Ty han wißt nog att samma otros anda, som då rajade ibland de fariseer och skrifflärde, kom äfwen att blifwa gängse wid tidens slut; hwilket jag

får nog erfara. Publikaner och skötor trodde Jesum, men de stolte och höglärde trodde honom intet, och likaledes är förhållandet i dessa dagar och det är just de enfalldige och lättrogne som först få inkomma i Guds rike.

Hvilka som vinner företräde på domedag äro just de som tro på Jesum, tro att allt hvad han har sagt skall ske; det hjälper oss intet ehvad lära wi än bekänne, om wi icke tro på honom, så är all lära fåfång. Wi höre också leswa, om möjligt wore såsom Han lesde och lärde oss, den tid han wandrade såsom menniska på jorden; han gjorde wäl emot alla, han tröstade den bedröfwade, hjälpte den nödlidande; Han afundas intet, högfärdas icke, Han led tåligen af sine förföljare, Han underkastade sig gerna sin faders wilja, Han bad godt för sine illgerningsmän; Han lesde alldeles oflandrad, och den som tänker sig komma in uti Guds rike utan igenom honom han är en tjuf och en röfware, Joh. 10; men hwilken som ingår igenom Jesum, han skall blifwa salig; v. 9.

Äfwen säger Jesus: du skall älska Herran din Gud, och din nästa såsom dig sjelf; detta är en magtpåliggande sak, ty derpå hänger all lagen Matth. 22: 40; och det böre wi icke förgäta; jag för min del, frågar litet eller intet efter mig sjelf; utan förjer mest för de wilsesarrande; skulle gerna wilja uppoffra mitt lif, och låta fastspita mig på ett kors, såsom Jesus gjorde, för sina älskade bröder och wänner, om jag dermed kunde återwinna mina älskade fäder och förfäder som affomnade äro uti förtappelsens antal; om det kunde hjälpa, men nej, det kan icke utan med stränghet och rätt samt Guds kraft; jag will icke inkomma uti Guds rike förrän jag får alla de med mig som Jesus lidit döden för, hvilka äro både de affomnade, och de som leswande äro, ty så är min Himmelske faders wilje, att ingen af dessa små skola förtappade warda, Matth. 18: 14.

Wängen tror när tidens slut kommer att allting skall förwandlas, att det sker med en fortgång och ett ögonblick, men nej min wän, det kan icke ske i hast. Daniel förkunnar om den förödelsens styggelse, som skall förfiggå innan Jesus kommer, och den skulle vara tusende trehundra och nittio dagar, Dan 12: 11; detta war en lång tid och Jesus säger: om icke de dagar warda förstäckte, blifwer intet fött fräskt, men för de utwaldas skull, skall den tiden blifwa förkortad, men fyratio dagar måste Jesus hålla ut i öknen, när han wardt frestad af djefwulen och 40 dagar wandrade han på jorden, efter sin uppståndelse, och lika tid kommer den nämnda styggelsen att vara, i beräkning, men dagtalet förswinner, ty solen blifwer mörk och mister sitt sten; Matth. 24. Menniskorna komma icke heller på en gång upp i Guds rike; detta kunna wi förstå om wi noga betrakta Jesu ord i samma capitel, att två skola mala på en qwarn, den ene blifwer upptagen och den andre qwarlåten. Härmed förstås: fast de hafwa lika eller ens arbete när tiden kommer blifwa de ändå icke på en gång upptagne på den nya jorden och Jerusalem som skall nederkomma från Himmelen; Upp. B. 21. Ty de hafwa icke ens syndat i werlden, den ene har mer att redowisa för och

förre syndamått att uttömma, och deraf måste den ene blifwa längre qwar i styggelsens fångel: ty de skola få straff efter som de förtjenat i tiden; Upp-B. 20: 15.

Likafom det war i Noachs tid, skall menniskones Sons tillkommelse wara, Matth. 24. Noach wiste wäl floden skulle komma, men folket trodde honom icke, etthundra och tjuo år före syndafloden fick Noach underrättelse af Gud hwad som se skulle och han byggde arken efter befallning, men de trodde han war galen och fantiserade, icke lär han weta mer än wi, inte kommer här någon flod som den tofingen berättar, och emellertid kunde ingen syndabättring winnas genom Noachs trägna tillsägelse; likaledes är förhållandet nu i dessa sista tider; om man förkunnar om Jesu ankomst som skall snart se, blifwer det icke trodt, isynnerhet af werldens wise utan blifwer ansedt för en galenskap och en fantasi, men det måste så wara att skriften blifwer fullbordad; likafom Paulus, då han genom ett sten, på wägen till Damaskus blef af Gud öfwerlygad att han war stadd i willfarelse och det war swårt att spjerna emot Guds sticelse och då blef han omvänd och pånyttfödd; i stället för han war Christi förföljare förut blef han ett Guds redskap men när han begynte predika om Kristus wardt han galen och rasande och de trodde honom inte; men Gud hafwer allt beslutit under otro på det han skall förbarma sig öfwer alla; Rom. 11: 32.

Jag wet mycket wäl huru allting skall tillgå, med menniskones frälsning och Jesu ankomst; men tiden och stunden wet jag ännu icke, Matth. 24: 36; men jag wet att jag icke kommer att undergå någon förwandling innan det sker, v. 34. Himmel och jord skola förgås, men min ord skola icke förgås säger Jesus; härmed förstås, hans ord äro upptecknade uti vår Bibel och Johannes såg böckerna wara upplätne wid Jesu domstol, Upp-B. 20: 12, det war gamla och nya testamentet som nu finnes uti tvenne särskilda band och äfwen lifsens bok som han såg; uti dessa böcker finnes Jesu ord upptecknade och blifwa nödwändiga wid domstolen och komma att följa med in uti Guds rike, dershöre säger Jesus: fast himmel och jord förgås blifwer Hans ord icke förgånget.

Nu kan så hända att någon af otrons barn och djefwulens tjenare wille säga något häremot och göra Guds ord och hwad jag skrifwit till en galenskap och en fantasi, för att lägga hinder i wägen härföre: likafom i Luthers tid, då påfswäldet war emot Guds sticelse och wille förmå Luther att återtaga sina böcker han låtit trycka; men han war ingalunda teg i sin tro och sitt förhållande utan swarade: att han hwarken kunde eller wille, med mindre någon kunde öfwerlyga honom med den heliga skrift, att han hade orätt; men det war en omöjlig sak ty den heliga Skrift måste wara gällande och we honom som står den emot och träter med sin skapare; Es. 45: 9. Ty allt hwad jag skrifwit är en omedelbarlig sanning och jag rår icke för att Herrans råd äro underliga; Es. 28: 29, och en galenskap för werlden, hwilket Gud hafwer utwalt; 1 Cor. 1: 17. På något annat sätt skall icke den sista domen kunna tillgå, än jag beskrifwit den; så wida Guds ord och wilja

skall blifwa uppfyllt och det är icke jag som skrifwit utan sanningens anda; Joh. 16: 13.

Wi kan wäl icke göra det alldeles omöjligt, att Gud äfwen i dessa tider kunde uppenbara sig för menniskor och förmå dem att skrifwa hwad han dem säga will. Likasåwäl nu som i våra förfäders tid då Gud talade med Noach, Abraham, Mose, ja ända intill Christi födelse hade Gud många han uppenbarade sig för; men Gud har icke funnit behag att tillsäga någon lärd eller wis man, som wisar sig i Matth. 11: 25; det wisade sig äfwen med Mose, hans swärfader war lärd och förståndig samt prest, men det oaktadt kom han till Mose som war endast såraderbe och wandrade i ensamhet bakom ett berg, och der talade Gud med honom första gången.

När Herrans engel tilltalade herdarne om Jesu födelse och sade: warer icke förfärade si jag bådär eder en stor glädje hwilken allo folkerna wedersaras skall; då wi nu noga betrakta dessa engelens ord, som finnes antecknade i Luce 2. Dessa ord styrker hwad jag förut fungjort att alla menniskor skola frälste warda på yttersta dagen; ty engelen sade icke att han war endast till glädje för de, som kommo efter Jesu födelse eller blott för några få som mången will tyda, utan han war född till glädje för allt folk, hwilket snart wedersaras skall.

Huru vår förwandling kommer att tillgå will jag i korthet berätta, den sfer icke förr än domen är hållen och frälsningen wunnen, den blifwer swår att genomgå men förändringen obetydlig, den orenlighet som belastar oss inuti skall uträsas och hwad wi komma att äta blifwer endast för smakens skull men icke för lifwets behof. Salig är den som äter bröd i Guds rike; Luce 14, ålderdomsfröplighet skall förwandlas till ungdomens sägning, barn skola wera upp till sin bästa skönhet; sjuka, halta, blinda och krymplingar skola helbregda göras. Ty jamme Jesus skall återkomma som rengjorde de spetälste män, gaf blinda sin syn, hjälpte sjuka, uppväckte döda. Ålskade läsare om jag kunde öppna dina ögon och wisa dig hwad glädje och herrlighet wi sedan få åtnjuta, du skulle då få se att det lönar mödan att strida för det wackra riket som oss beredt är från werldens begynnelse, ty Herrans herrlighet skall uppenbarad warda och allt kött skall tillsammans se att Herrans mun talar, Ef. 40: 5.

Jag skrifwer icke för någon winst eller denna werldens wedergällning, änskönt jag är ofta i saknad af det nödwändiga utan jag skrifwer endast för att, om möjligt wore, wäcka den säkre, trösta den bedröfwade, hugswala den nödställde, samt bjuda alla till Lambens ewiga bröllop. Ty så är min Herras befallning och efter det jag nu hafwer hjudit eder; så får jag också af hjertat innerligen önska eder alla vara ewigt wälkomna, både höga och låga, fattiga och rika, af hwad stånd och lärosats som helst, både hedning, jude och gref, waren alla wälkomna.

Wälkomne för att ställas på Majestätets höggra sida; wälkomne I som blifwit wanlottade i werlden, om eder del warit ringa här och I här warit föraktade, samt nödsakade att vara trälar under rike och mäktige, så skolen I der få se och förnimma att ingen åtsiknad skall

blifwa, utan alla lika, och J skolen undslippa det tråldomsok som här har tryckt eder; wälkomna J som äro beknärade med en bräcklig och dålig kropp; fast J måsten släpa eder tid fram här med läpp och kryckor så skolen J der så förnimma, att eder skröplighet skall förbytast uti en helfärdig och wälskapad gestalt.

Wälkomne J blinde som här måste treswa eder fram och wandra i mörkrets olyckliga öde, som aldrig kunnat se den klara solens förtjusande strålar; men då skola edra ögon blifwa seende så att J kunnen ewigt ståda Guds herrlighet.

Wälkomna alla för att emottaga det wackra riket som öf beredt är, wälkomne till att höra det wäljudande utropet som majestätets härolder skall förkunna: kommer J min Faders wälsignade och besitter det rike som eder tillredt är.

Wälkomne för att ewigt ståda Gud och Frälsaren Jesum; wi hafwa här endast hört omtalas en Gud och en Frälsare, och sett beskrifning om honom, som våra förfäder berättat; men wi hafwa aldrig fått tillgodonjuta den förmånen att med ögonen skärskåda hans Gudawäsende; men då skolen J få se hans Guddoms kraft, att han kan förwandla tider och stunder, samt sorg till glädje och en tåredal till en fröjdefal. Wälkomna alla för att träffa wänner och bekanta som wi här måst lemna i de tyfsta boningar och tillika måst med förjande hjerta och gråtande öga, tröslös och hjälplös lemna en kär wän, en huld fader och en öm moder samt öfriga anhöriga, åt dödens mörka klyft, och sedan åt den swarta jordens stöte; men der skall blifwa glädje att återse hwarandra med herrlighetens Herre; och Gud skall astorka alla tårar; Upp.-B 21: 4.

Jag will i forrhet berätta mine läsare min härkomst samt något af mina lefnadsöden:

Min fader war endast kyrkowård uti en socken som heter Torup i Halland — och jag föddes till werlden 1806, fick ganska liten skolunderwisning; när jag tillryggalagt 20 år af min ungdoms dagar warseblef jag en röst i lusten som sade: Tänk på ewighetens längd, hwarföre jag kom uti en gruswelig ånger och bedröfwelse och föreställde mig det presten berättat, om en droppa watten gånge ur hafwet eller ett strå af marken hwart tusende år skulle ändå ett slut förwäntas; men ewigheten blir aldrig slut, denna föreställning och ånger war swår ty jag ansåg mig icke kunna blifwa frälst, i tre dagar och nätter måste jag utvärda detta, men när denna tid tilländagått fick jag höra en wacker englamusik och ett ljusst sten omgaf mig, och då fick jag tröst och jag fattade till Bibeln för att finna mera upplysning om salighetens winnande.

Men jag måste ändå wandra i ofunnighet; och lifsom med förbundna ögon i nära 30 år; under denna tid eller år 1832 wann jag tillåtelse, genom betyg om hedrande wandel att ingå uti borgerligt samhälle i staden Malmö. År 1848 fattade jag beslut att gifwa mig hit på landet för att njuta mera lugn för mina öfrige dagar.

År 1853 då koleran gjorde sitt besök i staden Ystad, och jag som alltid har en säker tro till Gud att ingenting i werlden kunde ske utan

hans tillåtelse och den Gud vill bewara är utan fara, en stor grämlse herrskade i mitt bröst då jag såg menniskornas willfarelse och wantro som då wisade sig, att en strid uppstod som är emot Guds wilja, lära och befattning, att icke sätta sin tro, förtröstan och lit till något annat i werlden än den enda och sanna Guden allena. Jag berättade mina wänner att koleran icke kom nära vår by, utan den skulle snart upphöra, ty jag wiste att Guds hjelp icke kunde slå fel; detta war min säkra tro och öfwerlygelse och för att wisa att ingen rasande fara kunde skrämna mig, eller omintetgöra Guds kraft gjorde jag en resa in till staden och efterfrågade hos wederbörande om icke en skrifwelse war inkommen som jag uti min enfaldighet författat, att bästa botemedlen emot denna afgrundspest, är att söka Guds hjelp samt läkaren Jesus som är den säkraste skyddare i all fara; detta war jag så förwissad öfwer, om hela staden warit affomnad uti kolera hade jag likwäl wägat mig dit.

Men wid min hemkomst war anstalt fogad af mina grannar och jag måste undergå tio dagars fängelse, ty satan hade fått tillåtelse af Gud att widare försöka min tro, Upp. B. 2: 10, och satan war icke heller sen utan infann sig med oräknliga afgrundsandar och ulfswalor, då sann jag ingen annan utwäg än fatta till den heliga skrift och Guds ord och så wida icke satan kunde kassera eller ogilla Bibeln så måste han afhålla sig att skada mig, detta war honom omöjligt, icke kunde han neka att Jesus lidit och dött för alla, sedan fick satan lof att sänka sig ned i helfwetets djup och det yttersta mörkret, Matth. 22: 13.

Men min tro swigade intet ett ögonblick i alla dessa pröfwostunder, ty Gud war med mig; när nu dessa dagar och frestelseiden tilländagått måste djefwulen öfwergifwa mig, Matth. 4: 11, och sedan infann sig Guds englar, som wisade mig allt huru den yttersta domen och war förwandling kommer att tillgå; detta kan ingen tro hwad jag berättar ty det skedde i osynlig mätto för mina åfsådare, men det måste ske efter den heliga Skrift, Es. 41: 25, ännu war mer som återstod; år 1855, då jag war stadd i enslighet på en wäg förbjupad i tankar till Gud om ordets rätta tydning fick jag höra en röst af himmelen som sade: skrif, hwilket jag afwen gjorde så fort ske kunde; och jag wiste intet hwad jag skrifwa skulle, men när pennan kom på papperet blef det mig sagt i örat så fort jag kunde rita, när astone kom lade jag mig till hwila, men wid midnattstid blef jag störd af samma anda som gaf mig ingen ro förrän jag åter fattat i pennan och då blef lissens bok skrifwen som är ganfka nödwändig wid Jesu domstol, Upp. B. 20: 15. War nu god min wän och undersök på de anwiste ställen i Bibeln, ty jag talar icke af mig sjelf utan det är sanningens anda som talar. Joh. 16: 13, 14; Luc. 14: 17.

Ålfade och wälsignade bröder och systrar, glädjens och fröjdens med mig, att den älfade wännen Jesus will komma och förlossa sitt folk ifrån des fångenskap samt hjelpa oss från denna träldoms och fåfänglighetens usla boningar, samt gifwa oss ett rike, som med herrlighet och oförgänglighet beprydt är. Jesu kärlek till oss kan jag icke med penna afrita; men det är swårt i werlden att blifwa lär, tycka om och

älfsta en vän om icke man får åtnjuta det samma tillbaka; äfwen Lebes faller det Jesus tungt, att han är så föraktad och så litet efterfrågad och alldeles ingen genkärlek får erfara; men det heter: älsker honom ty han hafwer först älskat oss.

Det är swårt att åtaga sig ett sådant ärende eller pund att ansvara före, som jag har, ty jag är alldeles olärd; all min skolgång war endast en månads tid uti min spädaeste barndom, mera bokstafwelig kunskap har jag icke fått, men bokstafwen dödar och anden gör lefwande och har ingen utan Gud och wår Bibel att taca för den lilla sinnesförmågan jag har, men jag tackar mina medchristne, som gynnat mig med mitt förra ofullständiga arbete, äfwen tackar jag för det wänliga bemötande, som jag såsom främling åtnjutit; hwilket är kärare än guld.

Men ett will jag till det sista bedja mine älskade om: Låter icke edra hjertan betungade warda med swalg och dryckenskap, eller denna werldens omsorger, som will qwarhålla oss i fåfängelighetens begär, utan waker och beder ty anden är willig och köttet swagt, beder för mig och eder sjelfwa och för alla, ty en rättfärdig mans bön förmår mycket då hon allwar är och Jesus har lofwat, att hwad J bedjen i mitt namn det skolen J få; och bedja och arbete måste wi, så länge wi här i sorgesqvalen och tåredalen genomwandra detta fåfängelighetens wanfliga och med mödor och besvär betungade land, ja arbete måste wi till tidens slut, ty det går icke an att tillsidosätta wårt innehafda kall eller embete, utan hwar och en måste å sin plats förskaffa sin näring; men låtom oss icke sätta någon lit eller förhoppning till detta timliga lifwets nöje eller rikedomar, ty det går bort och förswinner såsom en rök och en dimma, och wi äro här endast wandringsmän, pilgrimer, som icke hafwa någon waraktig stad, ty detta är icke wårt rätta hemland eller fädernesland, wi skola bebo; ty det här på jorden ej finnes.

Öwigghetens morgon randas
Gack till Jesum du och andas;
Salighetens andedrägt
Fröjde dig, du Adams slägt.

Pris: 6 skilling riksgäld.